

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:
Negyed évre. . . 2.—
Fél évre. . . . 4.—
Egész évre . . . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Franciaországi izraelita egyházközség fölhívása.

Levin Gyula a berlini „Tag“ című lapban „Fölvívás a semleges országok zsidóihoz“ fölvívású közleményben segélyakcióról számol be, a melyet a „Franciaországi izraelita egyháztanács“ indított meg a négyesszövetség érdekében. Levin ezeket írja:

Ahhoz, hogy manap valami figyelmet vagy szenzációt keltsen, a mai nagyméretű viszonyok között és szinte csodás időkben okvetlenül szükséges, hogy az a valami képzeletünket meghaladja. A képzeletet meghaladó ily demonstrálás sikerült. Maga ez a demonstrálás olyan különös mint a forrás melyből fakadt. Érttem pedig ez alatt azt a fölvívást, amelyet a franciaországi egyháztanács intézett a semleges államokhoz. Francia lapokban jelent meg és nagyszerűen bizonyítja azt, hogy Franciaországban milyen egyenletesen van megosztva a hiszteria. Ez a fölvívás t. i. azt kívánja a semleges államok zsidóitól, hogy fontolják meg azt, hogy mit veszítenek, ha Franciaország e háborút meg nem nyerné. Könnyebb megfontolhatás végett annak az igazságnak a megemlégtetésével kezd, hogy a zsidók Franciaországnak s az ő forradalmának köszönik fölszabadításukat. E történelmi igazsággal szemben azonban nem int elő-

vigyázatra Franciaországgal szemben, a melynek sohasem volt elég bátorsága ahhoz, hogy az orosz zsidóüldözést és tömeggyilkolást hathatósan elítélje, — hanem Németország ellen, az antiszemita Németország ellen izgat, mert ha ez győz, a zsidók szabadsága elvesz. Vessenek tehát latba mindent, hogy Németországnak ártsanak azzal is, hogy barbár harcvezetésüket az egész világ előtt ismertetik és esetleges politikai és gazdasági befolyásukkal hassanak oda, hogy államaikat a négyesszövetség oldalán kergessék a háboruba. Azt, hogy a franciaországi izraelita egyháztanács a semleges államok hit- és törzsközösségét képesnek tartja arra, hogy tanácsát kövesse, csak akkor értjük meg, ha meggondoljuk, hogy hisz ez az egyháztanács maga sem átalotta az orosz borzalmak nyilvános elítélését következetesen elhallgatni azért, hogy a nép ne tartsa hazafiatlannak. A franciaországi zsidóegyháztanács nagyon jól ismeri az orosz zsidóüldözést a háboru alatt is. Ez a tanács nagyon is tudhatná, hogy a semleges államok zsidai is tudják azt, ami még az ő cenzurált füléhez is jutott, de önámítással azt hiszi, hogy még kevesebbet tudnak, mint amennyit közölni ő jónak lát. Ezért beszél oly-

keveset a zsidók oroszországi helyzetéről és arról, hogy mikép alakulna, ha a semleges államok zsidói együgyűen követnék a tanácsát és politikai és gazdasági befolyásukkal országaikat háboruba vinnék, aminek elhárítása még akkor is legfőbb állampolgári kötelességük volna, ha annak fölvívásával saját maguknak használhatnának, ami különben a mai harctéri helyzet szerint nagyobb ostobaság, mint gázság. Az Ég látta, mikép rabolták meg a zsidókat Radomban, Kielceben, Lembergben, Tarnopolban s még más helyen, hogy zsarolták őket és becstelentették meg feleségeiket és leányaikat épugy mint azelőtt. S ezt tették azok az oroszok, kiknek szolgálatába szegődött most a franciaországi zsidó egyháztanács.

Igy nyilatkozott Levin Gyula, mi meg csak várjuk e fölvívás eredményét. Midőn a francia katolikusok nagyobb bizottsága gyalázó iratot, később pedig hangulatkeltő hadiértesítéseket adott ki a semleges országok részére, ezt azonnal követte a német katolikusok hatalmas tiltakozása, mely azután megtette a hatását úgy, hogy nemcsak semmi eredménye nem volt a gyalázó és hangulatkeltő iratoknak, hanem éppen ellenkezően hatott. Később a francia protestánsok kísérleteztek, de

TÁRCA

Üzenet.

(Annak, ki megérti.)

I.

Szítál az eső: az ablakon leperreg.
Hozzád talán az utolsó szavak ezek:

Neked adtam minden színes, forró vágyam,
mellyel az életre ifjun, buzgón vágytam,
fénylő, virágos tájon daloló lelkem:
érte szomorú, kinzott költőd lehettem.

II.

Én adtam szemednek a ragyogó színt,
mellyel mosolygón a világba tekint;
hangodnak lágyan folyó dallamát,
mely szavadnak merész szárnyakat ad.

Én mutattam neked a szépet,
az örömet én adtam neked,
s az első kint is tölem vetted . . .

III.

Útunk most már messze széjjel válnak.
Csak menj! Ne állj meg! Az utak,
hol ide . . . hol oda . . . futnak,
és az emberek más-más úton járnak . . .

Búcsut hiába is mondanék:
azért mégis csak veled volnék!

Az úton, melyen mostan jársz,
van bánat is néha és gyász,
mikor rég elhangzott meleg szavak
újra felcsendülnek: ez én vagyok.

IV.

Az Élet hosszú út, hol virágos,
hol fájón rögös út,
s ki rajta a vigasztalansághoz,
ki megnyugváshoz jut . . .

R. R.

A háboru és a mai Budapest!

Irta: Láng Alán Ferenc, premontrei kanonokr. tanárj.

Este felé jár az idő. A nap tikkasztó melege alább szállt, a gyárak kéményei gyéribben ontják a füsttengert; a munkások raja megindul, hogy a fárasztó munka után a meleg családi körben találjanak szórakozást. Ott hagyják a gyárat, a műhelyt; a gépeket megállítják, hogy pihenjen nemcsak az ember, hanem az anyag is. Megszűnik a munka zaja.

Megindul a korzói élet. Megjelennek a családok különféle divattal. A mama büszkén lépdegél leánya mellett, rá-rátekinget, hogy milyen szép is az ő leánya, mennyivel szebb, mint az épen mellettük elhaladók szöke

haju leánya. És mig leánya, hogy feszes tartásából semmit sem veszítsen, ami bizony nagy megerőltetésébe kerül, délcegséget és caesari méltóságot iparkodik kifejezésre mutatni, azalatt a mama csak folyton jobbra-balra kandikál, nézi, szemléli a hatást, amit leánya, az elbájolóan szép teremtése a szembejövő férfiakra gyakorol. Szinte megkönnyülten lélegzik a külsőségekért rajongó lelke, ha láthatja a mosolyt, ami a férfiak ajkán az ő csemetéje láttára fakad. Így megy ez a maga szürkeségében tovább. Majd megszólal a leány is, jaj mamuskám sokkal szebb vagyok, mint Amália, pedig hogy szeretne felülmulni hódításaimban. Kaján mosoly hagyja el az anya száját; az ő világ szépségével, hát ki is versenyezhetne . . . Vidám élet, kacaj, egymás szemlélése a korzói élet. Megindul az estéli órákban és tart, mig a lábak nem roskadoznak, csakhogy a ruhát és önmagukat minél tovább mutogathassák.

Ezalatt a keleti pályaudvaron dübörögve ront be a vonat. Sötét füstje, mely nagy mennyiségben száll a levegőbe, mutatja, hogy nagy a teher, amit vinnie kell. Vidám arcok nézegetnek ki, várják a szives fogadtatást. Azt hinné az ember, ha csak az arcukat látja, hogy mint életerős emberek, kik duzzognak az erőből, lelkesedéstől és mielőbb az orosz kolosszusnak akarnak gátat vetni. Mintha azt hirdetné az arcuk: csak

az eredmény még ismeretlen. Most pedig a zsidók követték azzal az elteréssel, hogy a „politikai és gazdasági befolyásukat“ mobilizálják.

Ismerjük a zsidók gazdasági és politikai befolyását a semleges államokban, hiszen csak a tőzsdére, a nagyiparra és mindenekelőtt a sajtóra kell gondolnunk. Elvárjuk tehát a központi hatalmak zsidó hitsorsosaitól, hogy teljes hatalmukat és befolyásukat érvényesítik a franciaországi zsidóegyház gaz terveinek meghusztására, különösen sajtójuk útján és így a központi hatalmakat védjük meg az újabb veszélytől olyfor-

mán, mint azt Levin Gyula tette a nevezett berlini lapban. Ha a hatalmas osztrák-magyar zsidó sajtó, mely béke idején is az egész külföldi sajtóval szoros összeköttetésben van, az újabb veszedelmes összeesküvés megakadályozása végett teljesíti hazafiúi kötelességét és a német és osztrák-magyar katolicizmus példájára a franciaországi zsidó egyháztanács aknamunkájának kellő ellentámadással elejét veszi, akkor a központi hatalmak ellen irányuló ez a legújabb aljas támadás is kudarccal fog végződni.

F—r. r.

1672-ből.

Szomorú idő volt. A fényes nap fekete felhő fátyolba burkozott; mintha gyászt akarna tartani a háború miatt... egész nap esett. Ilyenkor a természetben nincs gyönyörűség, be tehát a szobába.

Kezembe veszek különféle könyvet; szeretnék valamit találni, persze valami szépet, érdekeset. Mulik az idő... értelmem hullámain végig hömpölyögnek a talált dolgok képei. Már abba is akartam hagyni, de mégse. Titkos előérzés fogott el, most jön a java. Ugy is lett. A következő könyv 1672-ből való; címe: „A katonajog törvénykönyve“. Átlapoztam s nagy meglepetésemre a volt lengyel királyság hadi törvénycikkeire bukkantam. Szigorúság disziti ezeket, mi a lengyel nemzetnek csak dicséretére válik. Véleményem szerint, kedves olvasóm, téged is érdekelni fog, hogy mint kellett a katonáknak viselkedniük már abban az időben, de hogy hosszadalmas ne legyek, csak a fontosabb törvénycikkeket adom, még pedig szabad fordításban.

* * *

I. A katona viselkedése egymás s elüljárói iránt.

Tilos sulyos büntetés terhe alatt, hogy a katonák egymással perlekedjenek...

Ki a hadsereghez tartozót fegyverrel megsebez, becsületét és életét veszítse.

vigyetek, megyünk a jó hazát, királyt, családainkat megvédeni, a gonosz, álnok ellenségét megbüntenti. Virágos kalapjukat örömmel lengetik és elszorul az ember szive a nagy buzdulás láttára. Én is ott voltam, bár mint pap a hazát fegyverrel védeni a törvény megkimélt, mégis annyira elfogott a lelkesedés, hogy gondolatokba mélyedtem, elmerengtem... Már a vonaton köztük voltam, együtt énekeltünk, együtt mulattunk — elérkeztünk az orosz határra is, hol vágunk, kaszaboltunk és nyomtuk a barbár ellenséget diadalmasan. A gorlicei, limanowai, a kraszniki győzelmeket újra átértük. Fényt, dicsőséget szereztünk az ősi magyar névnek.

De jaj, mi történik. Szétoszlik a sötét ködfátyol, az ábrándozásomból a rideg valószínűságra ébrednek — jól látok. Látom a vándorszorgó, a fájdalommal és elhagyatottsággal küszködő sebesülteket... a nehéz orvosság szag hirtelen megcsap, megkábít... Látom a lábak hiányát pótló fa-mankókat, a csonka kezeket, a szemé világát veszített vitéz katonáink hosszú sorát, a fejlődéstől szenvedőket; látom az idegességben szenvedők csapatját, kiket annyira megviselt és tönkretett a hosszú időn keresztül zord időben, fagyban és esőben teljesített pontos és szigorú szolgálat, a bömbölő ágyuk fülsiketítő és a gőpfegyverek monoton kattogású zenéje, hogy minden tagjuk remeg s nem bírnak szabadulni e nyavalyától. Látom a különféle betegségeknek minden elképzelhető nemét. Hol az öröm és készség, amelyre vitéz hőseink számítottak. Hol van a meleg, bajtársi fogadtatás, a boldog viszontlátás

Mindazt, ki elüljárói ellen... fegyverrel vagy becstelen szavakkal fellázad, fejvesztésre ítélik.

II. A katona a harctéren.

Gyalogost, ki őrhelyét vagy elhagyta, vagy őrhelyén aludt, vagy kötelességét hanyagul teljesítette, az inspektió meggyilkolhatja.

Ki az őrállásra küldve az ellenséggel beszédet folytat, és rajta csipik, halállal lakoljon.

Ki őrállásra küldenek, várjon, míg föl nem váltják, ha előbb eltávozik, fejét veszítse.

Ki őrállását részegség vagy játszás által elhanyagolja, úgy becsületétől, mint életétől fosszák meg.

Ki szükség vagy háború idején megszökik, vagy mást megszöktet, a veszélyben pedig az ellenséggel össze nem tűz, halálra ítélik és becsületét veszítse el.

Ki önféjleg ellenséges területre tör... haljon meg.

Az élelmiszerekért való koldulás és a másokon elkövetett bármi jogtalanság, szigorú büntetés terhe alatt tilos.

Egy parancsnok se merészelje, a végső életveszélyt kivéve, a reá bízott várat feladni, különben úgy becsületével mint életével lakoljon.

A 12-dik törvénycikk az ellenség kémei befogadásáról és ezeknek adott hiralásról tárgyal.

érzése, hogy feledtesse velük a kiállott szenvedések nyomorát és fájdalmát. Mindez eltűnt...

Néma a pályaudvar. Csak a hatóságilag kirendelt személyek serénykednek, kik nem is annyira szánalomból, amit a dúlt, segítségért, enyhülésért rimánkodó arcok kifejeznek, hanem inkább parancsszóra teljesítik kötelességüket. Látni fehér ruhában diszelve ápolónőket is, kik korán sem állva hivatásuk magaslatán, csak félszegül, majdnem undorral közelednek a beteg-szenvedő emberekhez. Szép a fehér ruha, mutató, igaz..., de nem az odaadó, lelkiismeretes ápolással összekötte.

Kiszállva a vonatból, mindenüket összeszedve, megindul a menet, hogy az oly hosszú ut fáradalmait kipihenhessék a nyugvó állomáson.

Szépen kivilágított utcákon, csillógoan tündöklük az eső csepje. A kocsik vágatva száguldanak a maguk célja felé. Az üzletekből hangos alkudozás hallatszik. A korzó hölgyei az eső csepjeitől féltve ruhájukat bevonulnak a kávéházi termekbe, leülnek a tükröktől csillagó helyiségben és szemlélik a férfi világot. Kacaj, mosoly és hangos megjegyzés lesz mindennapivá. A füsttől teli nehéz levegő bódítóan nyomul ki az utcára. Megszólal a zene is, huzza a jó katona nótákat, a vért hevítő és csiklandozókat, amelyek mellett hány véres csatát nyertek meg vitéz honvédeink. A zene mindig erősebben-erősebben szól, olvad a társaság, uszik a boldogság tengerében. Nincs eszükben a háború, a keserves kin-

Mindazokat, kik ellenséges kémeiket házukba fogadnak, vagy valami hírt közölnek vele, irgalmatlanul négy részre darabolják.

* * *

A háború alatt nálunk se oly ritkák a sulyos büntetések. A katona, ha esküjét megszegi az elüljárói adta parancsok meg nem tartása által: p. o. ha rohamra való parancsnak ellenszegül, őrállatra küldve nem jár el a rendelet szerint, sulyos büntetésre méltó. A háborúban ugyanis országok sorsa forog a kockán, kell tehát hogy legyenek olyan büntetések, melyek minden embert a haza iránti engedelmességre kényszerítenek. Azonfelül oly sok millió embert, kik úgy vallásra mint erkölcsre nagyon különbözők s akik hozzá még legtöbbször élet veszéllyel dolgoznak, egy vezényszóval dirigálni, csak is a legnagyobb szigorúság mellett lehet.

Fegyelemben áll az erő, a győzelem.

Szalay P. János O. P.

▼▼▼

A jelvénykérdés rendezése.

A magyar címer és színek a közös szolgálatban.

A király legfelsőbb kéziratot intézett báró Burián István külügyminiszterhez és Tisza István gróf miniszterelnökhöz, amelyben közli elhatározását, hogy a közjognak megfelelőleg rendezi a címer és zászlókérdést a külügyi és hadügyi szolgálatban való használatra.

A legfelsőbb elhatározás szerint az egyesített címer a következő lesz:

Baloldalon a magyar címer, jobboldalon az osztrák, középen a Habsburg címer, alatta pedig Bosznia-Hercogovina címere.

A zászlóban felül a magyar piros- fehér-zöld színek, alul az osztrák piros- fehér-piros, balról és jobbról fekete-sárga. A felső balsarokban és az alsó jobb sarokban lesz a magyar címer, felső jobb és az alsó balsarokban pedig az osztrák címer.

▼▼▼

lódások, amelyeket fiaiknak vagy édes hitvesülnek kell kiállaniok, hogy megalapozzák a jólétét azoknak, kik otthon vagyunk és megkiméltünk a háború borzalmaitól. Csevegés, mulatás, vig hahótázás folyik szakadatlanul, a bájos mosolyok csak úgy röppennek az arcokról egy-egy feljűk tévedt férfi kacsintás láttára.

A kávéház közelébe érnek sebesülteink, kik már úgy várták, hogy viszontláthassák édes falujukát, feleségeiket, gyermekeiket, ismerőseiket mind, amely érzés elnyomta még a barátságtalan, rideg fogadtatást is, és uralkodott egész valójukon. Lassan haladnak, a kácsi uton nagyon is vigyáznak, hogy el ne botoljanak; de hiába minden vigyázat, félre-félre lépnek. Ilyenkor erősen összerenzennek, érzik fájdalmukat és sikóly hagyja el ajkukat. Mindezt néma megadással tűrik, majd csak megérkeznek a boldog, várva-várt helyre, hol szerető kezek gondos ápolásban, elbánásban részesítik, hol megszűnik minden fájdalom mosolygó arcok közepette. Vidám nevetés és zeneszó üt meg fülüket. Betekintenek... összeszorul szívük azok láttára, kik örült-ségükben most fényesen mulatnak, mikor minden perc meghozhatja egy nemzet óriási katasztrófáját, lelohad hazafias érzésük, kifakadnak... ezért érdemes harcolni, ezért érdemes vérünket ontani s magunkat feláldozni. Tovább folytatják utjukat lehangoltan, könnyesepp csillog szemükben és tépelődnek.

Istenem hát ilyen az élet itthon!

— 121 —

Világháború.

Szemendriát elfoglaltuk.

Szerbiai előnyomulásunkat folytatjuk. — A Lipar hegy elfoglalásánál 3 ágyut zsákmányoltunk. — A Dunamenti magaslatok birtokunkban vannak. — A montenegrói határon harcok fejlődnek. — Az orosz támadásokat visszavertük. — A franciák a nyugati harctéren folytatják offenzívájukat. — Támadásaikat a németek visszaverték.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos. Budapest, okt. 12.

Orosz hadszíntér:

A helyzet változatlan.

A Burkanowtól délre fekvő területen három orosz támadást vertünk vissza.

Egy körülbelül két-három kilométernyi kiterjedésű harcvonalszakasz ellen irányított negyedik támadás visszaverése még folyamatban van.

Az ellenség a Kormin pataknál és Rafalowlaktól északra a Styr mellett szintén megkísérelt néhány támadást, de nem ért el eredményt.

Olasz hadszíntér:

Nincs változás.

Délkeleti hadszíntér:

A Szávától és a Dunától délre, valamint a Drina alsó folyásánál a támadás az egész harcvonalon folyamatban van.

A Belgrádból előnyomuló osztrák-magyar csapatok a várostól és a Laudon sáncoktól keletre emelkedő Lipar hegy rohammal való elfoglalásánál három löveget és egy fényezőgépet zsákmányoltak.

A Belgrádot környező összes magaslatok, amelyek a folyam átkelési pontjai felett tábori löveg lőtávólán belül uralkodnak, a szövetségesek birtokában vannak.

A németek elfoglalták Szemendriát és az ellenséget Pozserovác felé szorítják vissza.

A Hercegovina és Montenegró közti határon több helyen montenegrói csapatokkal csatározásokra került a sor.

HÖFER, altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese
(M. S. O.)

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, okt. 12.

Nyugati hadszíntér:

Arrastól északra a franciák folytatták támadásaikat. Két részleges támadásukat, amelyet az október 8-ikán Loostól délnyugatra tőlük visszafoglalt árkok elleülték, visszautasítottuk.

Arcvonalunknak Soucheztól északra kezdődő és Neuville-től keletre végződő része ellen intézett erősebb támadások helyenkint az ellenségnek igen súlyos veszteségei mellett omlottak össze. A franciák csak két csekély kiterjedésű helyen jutottak első vonalunkig.

A franciák támadásai a Champagneban is Tahura mindkét oldalán az ellenségre nézve érzékeny visszahatással jártak. Az erős tűzérési előkészítés ellenére sem voltak képesek tegnap este sehol területi előnyhöz jutni. Az ellenség arra irányuló kísérletei, hogy állásunkat ma reggel ugyanazon a helyen áttörjék, meghiúsultak.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

Dünaburg nyugati arcvonalán támadásunk eredményeképp két és fél kilométer kiterjedésben rohammal elfoglaltuk az ellenség iluksti állásait. 3 tisztet, 367 főnyi legénységet elfogtunk, 1 géppuskát zsákmányoltunk. Az oroszok ellentámadásait visszaverték.

Lipót bajor herceg hadcsoportja:

Az ellenséges lovasság Jeziernél eltakardott a harcmezőről.

Gróf Bothmer tábornok hadseregének német csapatainál a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér:

Előnyomulásunk az egész arcvonalon jól halad.

Szemendria városát és erődjét csapataink tegnap elfoglalták.

(M. E. S.) Legfőbb hadvezetőség.

Hirek.

Személyi hírek. Praschek Viktor badeni, Trenner Ferenc dr. wienernerstadt polgármester és Bruzatti Alajos badeni alpolgármester hétfőn városunkban időztek és a polgármesternél az élelmezés és kivitel ügyében értekeztek. — Pick Miksa dr. most idehelyezett főtörzsorvos szombaton este Hoffmann dr. kíséretében meglátogatta az orvosi egyesületet, ahol Stráner Gyula dr. egyesületi elnök szívesen üdvözölté.

Kitüntetett tábornokok. Münchenből jelentik: Lajos bajor király Kövess gyalogsági tábornoknak, Dankl lovassági tábornoknak és Hauer báró lovassági tábornoknak a katonai érdemrend nagykeresztjét adományozta a kardokkal.

Gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t. nagyváradai püspök a harmadik hadikölcsonre egy és egy negyed millió koronát jegyzett a Hitelbank nagyváradai fiókjánál.

Katonai kitüntetés. Öfelsége dr. Gerő Mihály 40. honvéd gyaloghadosztálybeli százados hadbírónak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján és Dinyeberki Bozó Pál 18. honvédgy.-e.-beli alezredesnek a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta.

Legfelsőbb elismerés. Öfelsége elrendelte, hogy Háber Jenő 31. honvédgy.-e.-beli tart. főhadnagynak, Csötörtök István és Tóth Béla 18. honvédgy.-e.-beli tart. hadnagyoknak és Meggyesi Somogyi Lajos 18. honv.-gy.-e.-beli őrnagynak kitünő szolgálataik elismerésül legfelsőbb elismerése ujjal tudtul adassék.

Katonai kinevezések. Az illetékes csapatparancsnokok a háboru tartamára kinevezték népfőlkelő zászlóssá Mernyei Jenő népfőlkelő hadapródot, beosztva a II-12. népfőlkelő zászlóaljnl és népfőlkelő hadapróddá Singer Zsigmond népfőlkelő őrmestert, beosztva a 18. honvéd pótzászlóaljnl, mindkettő a 18. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Horváth László pénzügyi számellenőrt számtanácsossá, Vértés Dávid csornai járási számellenőrt pedig, aki orosz fogságban van, számellenőrré nevezte ki.

Egy apáca jubileuma. Győrből írják: Hétfőn ünnepelte meg a fölfeszített Jézusról nevezett Mayer mater Róza, világi néven Mayer Filoména orsolyita apáca szerzetesi fogadalmának ötvenedik évfordulóját. E ritka ünnepély alkalmából Fetsér Antal megyéspüspökünk szent misét mondott az Orsolyiták templomában, az evangelium után megható beszéd kíséretében megáldotta a jubiláló misztikus koronáját és gyűrűjét és átadta a szerzetesnőnek. Ezután megújította fogadalmát, majd megáldozott. Mise végén Te Deum volt. A megyéspüspök ezután az apácák vendége volt s a reggeli közben meleg közvetlenséggel társalgott a jubilálóval s a rend többi tagjaival is.

Ezüst lakodalom. Chernelházai Chernelházy István a hírneves ornithológus hétfőn ünnepelte meg Kőszegen esküvőjének 25. évfordulóját, amely alkalmából számosan üdvözölték.

A karmelita-rend jubileuma. Szent Terézia születésének 400. évfordulója alkalmából a karmelita-rendházak ünnepélyes istentiszteleteket tartanak. A győri rendházban f. hó 14—17-ig tartanak az isteni tiszteletek. 14-én este 6 órakor Fetsér Antal megyéspüspökünk tart ünnepi szónoklatot, 15-én 10 órakor pedig nagymisét. E napon Várits Károly apátkanonok a szónok. 16-án Mladoniczky Ignác fölszentelt püspök, 17-én pedig Hajdu Tibor dr., a szent Benedekrend főapátja mondja az ünnepi szent misét. — Szombathelyen a karmelitáknál október 15-én szentségimádás lesz. — Sopronbánfalván pénteken az ottani karmelita-apácák templomában délelőtt 9 órakor lesz ünnepélyes nagymise, délután 3 órakor magyar és német szent beszéd, utána ünnepélyes litánia. A hívők a rendes feltételek mellett teljes bucsu kegyelmében részesülhetnek. A soproniak rendszeren szép számmal szoktak ezen ünnepélyre kijönni.

Sopronvármegye mult évi jelentésének egyik lapja simonyi Hajas Dezső huszár-főhadnagynak vármegyénk szeretett alispánja fiának van szentelve. Ő is azok közé tartozik, ki az elsőkkel indult a haza védelmére s mint ilyen áldozta föl fiatal életét augusztus 26-án a ravaruskai ütközetben. E sorokban megkönnyíti szenvedő apai szívet, midőn szeretett fiáról s hősi haláláról beszámol, hogy azután elparentálja tormaasi Bauer Ottó s hilibi Haller József hős fiaival együtt s vérző szívet azzal nyugtatja s vigasztalja, hogy a királyért és a hazáért haltak meg.

A kórház-építést ellenőrző-bizottság legutóbb tartott ülésén a gőzmosóda be rendezésére vonatkozóan érkezett ajánlatok körül Ritschl és Henneberg cégét fogadta

FLEISCHMANN LIPÓT

művirágkészítő • Sopron, Színház-utca 11. szám

Mindenszentek napjára és egyéb alkalmakra nagy választék az állandóan raktáron levő legszebb kivitelű

sirkoszoruk- és csokrokban

1 K 30 f.-től felfelé.

Vidéki rendelések a leggyorsabban elintéztetnek.

el. A központi fűtés mellőzésével 2300 K-t takarítanak meg. Nemcsak az épületben, hanem az udvaron is villanyvilágítást rendeznek be, ezzel is 8—10.000 K megtakarítást érnek el.

Kitüntetett népfőlkélok. A 18-IV. népfőlkélok hadtápszázalaj parancsnoksága az ellenséggel szemben tanúsított vitézségük elismerésül adományozta az I. oszt. ezüst vitézségi érmet Orbán István népfőlkélok őrmesternek, Kormuth János, Bucker Károly és Joó Ferenc népfőlkélok szakaszvezetőknél, Brandstetter Mihály népfőlkélok tizedesnek, Simon János népfőlkélok tisztiszolgának, a II. oszt. ezüst vitézségi érmet Herr Ede népfőlkélok őrmesternek, Bastek István, Müllner Mihály és Draskovich Antal szakaszvezetőknél, Manninger Antal népfőlkélok tizedesnek, Röth, Müller, Márkus, Leposa Gábor és Gross József népfőlkéloknek; a bronz vitézségi érmet Oriovicz István és Fűzek István népfőlkélok szakaszvezetőknél, Horváth János népfőlkélok tizedesnek, Ferenc József népfőlkélok őrzetőknél, Bödy József, Herkovicz Lajos, Németh Gyula és Váraljai István népfőlkéloknek, Szalai József tisztiszolgának.

Sopron vármegye törvényhatósági bizottsága kedden tartotta őszi közgyűlését, ezuttal gyér látogatottság mellett. Baán Endre dr. főispán megnyitó beszédében a harmadik hadikölcsön jegyzésében minél nagyobb részvételre buzdította és kérte a bizottsági tagokat. Fertsák Jenő főjegyző behatóan ismertette a jövő évi költségvetést, amely 8300 K emelkedést mutat. A háztartás, az alapok és alapítványok költségvetéseit tudomásul vették. A rendkívüli államsegély fölosztása az állandó választmány indítványa szerint történik. Az abban részesülők neveinek fölolvásásától a törvényhatósági bizottság is eltekint. Egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadták el a tagok az alispán abbeli indítványát, hogy a harmadik hadikölcsönből is 100.000 koronát jegyezzen a vármegye. A jegyzést a Pesti magyar kereskedelmi bank soproni fiókjánál eszközlik. — A vármegye monográfiájának megírásával Mihályi Ernő szentbenedekrendű tanárt, megyénk e kiváló reményekre jogosult fiatal tudósát bízták meg. — A liszt szükséglet beszerzési ügyében a törvényhatósági bizottság is elfogadta az állandó választmány ama indítványát, hogy a vármegye alispánja engedélyt kér 100 vagon gabona vásárlására, hogy abból azok fedezhessék kenyér szükségletüket, akik vagyontalanság miatt, vagy hitel hiányában arról nem gondoskodhattak. Tekintetbe vették a mennyiség megállapításánál a sopronnyéki fogolytábor, a fraknó-rozáliai út építésénél alkalmazott orosz foglyokat és néhány péket. — Szilágyi Imre árvaszéki elnökhelyettes egészségének helyreállítása végett 3 havi szabadságot kapott, az elnök helyettes tennivalóinak ellátásával Zalka Pál árvaszéki ülnök lett megbízva. — Fertsák Jenő főjegyző bemutatta az alispán évi jelentését. Ekkor tormási Bauer Ottó fölállt s meleg, megható szavakkal köszönte meg a törvényhatóság nevében az alispánnak fáradhatatlan munkáját, a ki nagy fájdalommal is, amelyet fiának hősi halála okozott neki, vaskitarrással vezette és intézte a vármegyére e háborús időben háramlott óriási feladatot. Megköszönte még a tisztviselői kar munkásságát, amely szintén nagy mértékben járult hozzá e feladat megoldásához, annak dacára, hogy számban megfogyott. Baán Endre dr. a maga részéről is csatlakozik e köszönet nyilvánításhoz, mire Hajás Antal alispán

meghatottan mond köszönetet az elismerő beszédekért és igéri, hogy a meddig ereje engedi, mindig a legnagyobb törekvéssel fogja a köz érdekeit szolgálni.

Egy tojásért 30 fillért ajánlott a napokban egy soproni úri hölgy, akinek kasszája megengedte nemcsak ezt a még el nem ért ár ajánlását, hanem még azt is, hogy kocsit fogadhatott és fölrandulva Somfalvára, ott bejárta az egyes gazdák házeit s össze akarta vásárolni Somfalva tojásait. A kiránduló hölgy ezuttal üresen tért haza. Nem tudjuk: Somfalván igazán nincs-e tojás, vagy az illetők nem mertek ily föltűnően jónak ígérkező, de később esetleg kellemetlenséggel járó üzletet kötni. Mindenesetre jellemző és eléggé el nem ítéhető eljárása egyes jobban szituált háziasszonyoknak, a kik nem törődnek sem a hatóság rendeleteivel, sem a szegényeknek nyomorával, a melyet hasonló eljárással fokoznak. A hatóságnak az ily önző és lelkiismeretlen asszonyokat érzékenyebben kellene megbüntetnie, mint az eladókat.

Elhunytak vasárnap óta: Tárnok Gézáné 49 éves alafásnő 10-én, Fojta Istvánné 64 éves 11-én. — Budapesten folyó hó 10-én hunyt el 67 éves korában ellátva a haldoklók szentségeivel özv. Voith Keresztény Karola asszony. Az elhunytat Sopronba szállítják s itt temetik f. hó 14-én d. u. 4 órakor a kath. temetőben. Peck János itteni kávées felesége édes anyját gyászolja benne.

A III. hadikölcsönre szóló aláírási felhívás a hivatalos lap október 10-iki számában megjelent. A kötvények 1915. november 1-től kezdődőleg évi 6 százalékkal, minden év május 1-én és november 1-én lejárt fél-évi utólagos részletekben kamatoznak, az első szelvény tehát 1916. május 1-én esedékes. — Ezer koronát meghaladó jegyzéseknél zárolásnak van helye. A zárolt kötvények tulajdonosa, ha a zárolást 5 éven át fel nem oldhatja, azt a jogot nyeri, hogy az 5 évi időszak utolsó évnegyedében a kötvényen alapuló követelését 1920. nov. 1-től számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre felmondhatja. A jegyzési idő október 18-tól november 17-ig terjedő egy hónap.

A katolikus testvérület vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a kat. konvent pénztári helyiségében Zehetbauer Otto dr. prépost-plebános elnöklésével évi közgyűlést. Megnyitó beszéde után beszámolt a testvérület mult évi tevékenységéről, amelyből látjuk, hogy az a mostani nehéz időben is szépen megfelelt hivatásának. Sajnálatlaltal azonban megállapítanunk, hogy évi bevétele ismét csökkent, ami arrazethető vissza, hogy egyes jötevek elhalnak s újak nem igen jelentkeznek. Az elnökségnek, a tisztviselőknél és a választmányi tagoknak köszönetet szavaztak s az ülés 3/4 12 órakor véget ért. Ez az évek hosszú sora óta városunkban oly áldásosan működő intézmény fönnállása óta városunk szegénysorsu lakói között sok bajt és szenvedést enyhített s igen soknak tisztességes eltemetéséről gondoskodott, azért városunk katolikus hívei részéről nagyobb támogatást érdemelne. A jötevek évi tagsági díja 2 K 40 f. Jelentkezni a kat. konvent pénztári helyiségében (Várkerület 26. szám) lehet.

Mária-Kongregáció. Hitbuzgalmi képes havi folyóirat. Szerkeszti Bangha Béla S. J. (Megjelen havonként egyszer.) Előfizetési ára: tömegesen rendelve (20 példány) egy évfolyam 2 K, külön rendelve 3 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-utca 25.

Csornai hírek. F. hó 3-án temették el Nagyhöflányban Tihanyi Márk, csornai kath. fiiskolai tanítót, aki hosszabb idő óta betegeskedett. A csornai fiiskola példás viseletű, kitűnő képzettségű, lelkiismeretes tanítóját vesztette el benne, aki még gyöngye egészségi állapotában is kiváló eredményt ért el. Tanítványai rajongásig szerették, a társadalom minden rétege becsülte. A csornai hitelszövetkezet felügyelőbizottsági elnökét gyászolja benne. Temetésén a csornai kath. egyházközség képviseltette magát, koporsójára koszorút küldött. F. hó 5-en Pákor Adorján, premontrei kanonok, egyházközségi elnök, az egyházközség, a politikai község, a hívek nagy száma és az iskolák részvétele mellett gyászmisét mondott érte. Özvegye és egy kis fia siratja. — A hitelszövetkezet már serénykedik a III. hadikölcsönjegyzés sikerének előmozdításában. 1/2%-os jutalékát a jegyző felek javára írja. Nem tagoktól is fogadhat el jegyzést. Előnyös lombardkölcsönt nyújt. A betéteket korlátlanul kamatlevonás nélkül rendelkezésre bocsátja. Az I. és II. hadikölcsön-kötvényekre is fogadhat el jegyzést. A II. hadikölcsön 5 1/2%-os kötvényeit már megkapta és a legközelebbi pénztári napon kiosztja. Legközelebb a 6%-os kötvények is kiosztásra kerülnek. — Az Országos Központi Hitelszövetkezet gyűjtése a kárpáti „Szövetkezetfalvára“ 30.000 K-ás adományával együtt meghaladta a 140.000 K-t. A csornai hitelszövetkezet 100 K-t áldozott a nemes, hazafias célra.

Szerkesztői üzenetek.

Előfizető és szorgalmas olvasó. Jó indulatú lapját köszönjük s némi megnyugtatására közöljük, hogy a többi lap is ugyanígy tévedett. Utolsó számunkba irt közleményünket mértékadó egyéniségtől kaptuk s így nem kételkedtünk abban. Egyebekben kijelentjük, hogy nem utaztunk s nem utazunk a jövőben sem senkire, de hálával vesszük, ha ilyféle híreiket velünk közölnék, mert szerkesztőnk gyakran nincs abban a helyzetben, hogy fölkeresse mind az 5 vagy 6-t.

R. R. tanárjelölt Budapest. Köszönet. Ha idők engedi, levél is megy. Addig is szíves üdvözlét.

M. Béla, Szombathely. Az Új Élet kívánt számát megküldtük, de a T. Ujság kívánt számával már nem szolgálhatunk, mivel elolvasás után a sebesült katonáknak juttatjuk ujságjainkat.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetíték eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetöt kiadó lakásokra.

Könyvkötő-tanonc

azonnal felvételik Piri és Székely cég-nél, Sopron, Ferencz József-tér 5.

„EMLÉKIRAT“ a rokkantügy jelesül: a Magyarorsz. Munkások államosítása ügyében
Rokkant- és Nyugdíjgyletének

című 50 oldal terjedelmű rendkívüli érdekes röpirat. Ára: 30 fill. Vidéki rendeléseknél az összeg előre beküldendő. (Egy példánynál bélyegben.)
A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt tollából — megjelent, Kapható: kiadóhivatalunkban, továbbá Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvk., Blum Náthán Piri Dániel papírkereskedőknél és az összes dohánytözsdekben.